

УДК 664.69,640.432

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ГОЛЬФ-КЛУБІВ ПРИ ГОТЕЛЯХ

Петриченко А.Г., Сильчук Т.А.

Національний університет харчових технологій

Досліджено проблематику розвитку гольфу в Україні та зародження гольф-туризму. Проаналізовано існуючі види та типи гольф-полів. У результаті досліджень визначено характерні особливості функціонування гольфу в світі. Визначено перспективи розвитку гольф-клубів при готелях та побудови гольф-полів в Україні.

Ключові слова: готельний бізнес, гольф-клуб, гольф-поле, гольф-туризм.

Постановка проблеми. Готельний бізнес перебуває на етапі зниження економічних показників розвитку через скорочення рівня в'їзного потоку туристів. Відповідно, необхідність аналізу специфіки функціонування та розвитку підприємств готельного господарства в цих умовах є очевидним і має важливе значення для визначення чинників конкурентоспроможності, розроблення методів покращення організації роботи готелів з просування послуг, і зокрема, зі створенням гольф-клубів та побудови гольф-полів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку гольфу, його історичну спадщину досліджувало багато фахівців [2; 3, с. 204-217; 12, с. 18-19]. В останні роки з'являються публікації вчених щодо історії розвитку гольфу та зародження гольф-туризму в Україні [1, с. 179-196; 11, с. 321-327]. Досліджено географію розташування та охарактеризовано гольф-центри на території держави. Визначено передумови розвитку гольф-туризму в Україні [1; 10 с. 111-114].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На сучасному етапі не існує цілісного уявлення про історичні, організаційні та методичні засади розвитку гольфу з урахуванням основних чинників, що впливають на його подальший розвиток. Є гостра потреба в аналізі тенденцій розвитку гольфу, а також можливості використання світового досвіду впровадження гольфу в Україні. Недостатньо висвітлені питання взаємозв'язку готельного бізнесу та гольф-туризму. Потребує більш детального аналізу структура розвитку гольф-клубів при готелях, передумови створення гольф-полів та впровадження інноваційного виду діяльності в сучасних готелях. Це обумовило актуальність подальших досліджень.

Мета статті. Метою статті є дослідження перспективи розвитку гольф-клубів при готелях та побудови гольф-полів в Україні. Важливим є обґрунтування перспектив розвитку готельного бізнесу на основі впровадження нової інноваційної діяльності.

Викладення основного матеріалу. Істотним фактором розвитку сучасного гольфу стало повернення йому статусу олімпійського виду спорту, що сприяло прогресу розвитку гольфу майже у всіх країнах. Гольф динамічно розвивається в світі, в нього грають понад 60 мільйонів людей більш ніж в 130 країнах. Все це стимулювало бурхливе будівництво нових гольф-полів та гольф-клубів, розвиток інфраструктури гольфу.

Широкого впровадження набуває гольф-туризм, як діяльність осіб, що пов'язана з пе-

ребуванням поза межами постійного місця проживання з метою безпосередньої участі у грі або відвідання гольф-турнірів у ролі глядачів [11, с. 321-327]. Цей вид спортивного туризму дедалі більше поширюється у світі, і вже охопив близько 25 млн осіб у США, 15 млн в Японії та понад 4 млн у Європі [1, с. 180]. В Європі станом на 2012 р. лідерами за кількістю гольф-полів є Велика Британія, Німеччина, Франція та Іспанія [2].

Гольф-туризм чинить значний соціальний, природний та економічний вплив. Організація гольф-полів позитивно впливає на довкілля, адже поля облаштовані устаткуванням, яке може фільтрувати стічні води. Насадження, чагарники, рельєфні нерівності та водойми гольф-полів створюють середовище, комфортне для проживання багатьох видів тварин і рослин. Спорудження полів для цієї гри є ефективним способом відновлення раніше не придатних територій. Належним чином організоване й впорядковане гольф-поле може стати цінним ресурсом території – як екологічним, так й економічним [4].

В Україні є всі передумови для розвитку гольф-туризму, а саме: території, придатні для спорудження гольф-полів, різноманітні ландшафти, потенційні споживачі – вітчизняні бізнесмени та іноземці. Гольф-туризм асоціюється переважно з категорією туристів, доходи яких вищі від середніх. Зазвичай споживачами цього туристичного продукту виступають особи зі значними статками, що обіцяє значні прибутки державі, яка приймає таких гостей.

Сьогодні в Україні функціонує сім гольф-клубів та один гольф-центр, усі вони розташовані у великих містах, а саме: у Києві, Харкові, Луганську, Запоріжжі, Одесі та Ялті [6-9]. Переважно усі гольф-поля в Україні розташовані на сході, півдні та у столиці. Натомість «білою плямою» залишається Західна Україна, де гольф-туризм може стати додатковою атракцією у поєднанні з багатими бальнеологічними ресурсами та історико-культурною спадщиною.

Аналіз та проведені дослідження показали, що проєктовані гольф-поля можуть бути наступні:

18-ти лунове гольф-поле – це повнорозмірне гольф-поле, яке має в своєму складі:

- 18 лунок з сумарною дистанцією 5,5-6,5 км;
- тренувальне поле (Driving Range);
- тренувальні майданчики для відпрацювання короткої гри (Practice Green, Chipping Green, Sandtrap Area);
- «Академічне» поле для починаючих гравців, яке, зазвичай, складається з декількох лунок.

Кожна лунка поля складаються з наступних ділянок:

- «Ті» (Tee) – стартовий майданчик, з якого виконується перший удар на кожній лунці. Повна назва – «Teeing ground»;
- «Фервей» (Fairway) – ділянка з травною середньої довжини, що займає більшу частину ігрового поля між «ті» і «Грін»;
- «Раф» (Rough) – ділянка з високою і грубою травною, який оточує «фервей»;
- «Перешкоди» (Hazards) – дерева, водойми і спеціально споруджені піщані пастки – «Банкер», які можуть знаходитися як на «фервеї», так і оточувати «грін»;
- «Грін» (Green) – фінішна ділянка кожної лунки. Він зазвичай має круглу, овальну або грушоподібну форми і особливий трав'яний покрив з дуже коротко підстриженою (3-5 мм) травною. На «грині» знаходиться отвір в ґрунті діаметром 108 мм, який також називається «лунка».

Кожна лунка на різних ділянках має ширину від 20 до 50 метрів. Крім того, самі лунки повинні розташовуватися на певній відстані один від одного, забезпечуючи безпеку гри.

Великі обсяги води життєво необхідні для поливу трави. Між лунками можна зустріти декоративні струмочки, природні озера і рукотворні водойми, які суттєво збільшують загальну площу гольф-поля.

В результаті площа великого 18-ти ямкового гольф-поля не може бути менше 60 гектар. Якщо середня площа типового гольф-поля 75 гектар, то площі його окремих ділянок зазвичай розподіляються в наступних діапазонах, позначені в табл. 1.

Таблиця 1

Площі ділянок гольф-поля

	Відсоток від загальної площі, %	Площа в гектарах, га
Загальна площа гольф-поля	100	75
Ліс, вода, раф	68-80	51-60
Сумарна площа фервея	16-24	12-18
Будівлі, дороги, парковки	2-3,2	1,5-2,4
Сумарна площа ті	1,2-2	0,9-1,5
Сумарна площа гринів	1,2-2	0,9-1,5

Зазвичай до складу 18-ти ямкового гольф-поля входять:

- 4 лунки довжиною до 230 метрів;
- 10 лунок довжиною від 230 до 430 метрів;
- 4 лунки довше 430 метрів.

Такі діапазони довжин лунок пов'язані зі спеціальним ігровим нормативом в гольфі, що має назву «пар» (Par) – це спеціальний числовий показник, що характеризує кожну лунку гольф-поля і поле в цілому, а також використовуваний для підрахунку результату гри і оцінки рівня майстерності гравців, виражається числами 3, 4, 5. Величина «пар» лунки залежить від відстані між «ті» до центру «грину». Вважається, що гравець високого рівня майстерності здатний зробити дальній удар на відстань в 200-230 метрів, а при попаданні м'яча на грін здатний закотити його в лунку за 2 удари. У разі безпомилкової

гри такий гравець може зіграти будь-яку лунку з числовими нормативами:

- за 3 удари, якщо довжина лунки не більше 230 метрів;
- за 4 удари, якщо довжина лунки від 230 до 430 метрів;
- за 5 ударів, якщо довжина лунки понад 430 метрів.

Зазвичай до складу 18-ти ямкового гольф-поля входять 4 лунки – пар 3, 10 лунок – пар 4 та 4 лунки – пар 5. Сума парів всіх лунок поля становить загальний пар поля. Найбільш поширені поля – пар 72. Сучасне гольф-поле пар 72 має сумарну довжину всіх лунок про 5800 до 7000 метрів. В умовах обмежених площ, фінансових можливостей, високої собівартості побудови в різні часи і в різних країнах з'являлися, і продовжують будуватися і діяти гольф-об'єкти на значно менших та скромних площах.

Гольф-об'єкти малих форм. До числа гольф-об'єктів малих форм відносяться:

- гольф-поля з числом лунок менше 18;
- гольф-поля з укороченими дистанціями і меншою площею – пітч енд патт (Pitch & Putt);
- тренувальні поля і майданчики для відпрацювання різних елементів гри в гольф (Driving Range, Practice Green, Chipping Green, Sandtrap Area).

Залежно від завдань і вихідних умов (площа і рельєф земельної ділянки, бюджет будівництва та ін.) гольф-об'єкти малих форм можуть бути окремими самостійними спорудами, а можуть входити до складу невеликого тренувального комплексу в різних поєднаннях. Необхідні площі для гольф-об'єктів вказані у табл. 2.

9-ти лункове гольф-поле. Лунки 18-ти ямкового гольф-поля часто розміщують, утворюючи два окремих замкнутих маршруту гри по 9 лунок. Поле умовно ділиться на першу і другу «дев'ятки». Існують поля, в складі яких 27 лунок, тобто три «дев'ятки». При обмежених площах гольф-поле може складатися тільки з 9-ти лунок. На такому половинчастому полі одночасно зможуть грати в двоє менше людей, а значить, буде потрібно і менша площа для організації необхідної інфраструктури в 30 га.

Таблиця 2

Площі для гольф-об'єктів

Види гольф-об'єктів		Необхідна площа
18-лункове гольф-поле	18-Hole Golf Course	Від 60 га
9-лункове гольф-поле	9-Hole Golf Course	Від 30 га
Поле «пар 3»	Par 3	10-15 га
«Пітч енд патт» 18 лунок	Pitch & Putt (18 Holes)	від 2 га
«Пітч енд патт» 9 лунок	Pitch & Putt (9 Holes)	Від 0,8 га
«Пітч енд патт» 6 лунок	Pitch & Putt (6 Holes)	Від 0,5 га
«Пітч енд патт» 3 лунок	Pitch & Putt (3Holes)	Від 0,2 га
«Драйвінг рендж»	Driving Range	Від 2 га
«Пректіс грін»	Practice Green	Від 400 кв. м.
«Чіппінг грін»	Chipping Green	Від 300 кв. м.
«Сендтреп ерія»	Sandtrap Area	Від 300 кв. м.

Поле «Пар 3» – складається з лунок тільки «пар 3», тобто з лунок довжиною не більше 230 метрів. Теоретично на кожній лунці можна одним ударом з «ті» потрапити на «грін». Поля «Пар 3» можуть розміщуватися на площах в 2-3 рази менших. Для 9-ти ямкового поля «Пар 3» досить 10-15 га.

Поле «Пітч енд Патт» – це різновид гри в гольф на укорочених полях. «Пітч» – короткий прицільний удар з високою траєкторією польоту м'яча, при якій після падіння на землю м'яч майже не котиться. «Патт» – прицільний удар на «грині» для заочування м'яча в лунку, при цьому м'яч лише котиться. «Пітч енд Патт» – це просто зменшений варіант великого гольфу, ось тільки «фервей» набагато коротше. Мета удару з «ті» відразу потрапити на «грін». Поля «Пітч енд Патт» – чудова альтернатива великому гольфу для гольфістів старшої вікової категорії та для початківців гравців будь-якого віку, також вони представляють інтерес і для гравців високого рівня майстерності, з метою вдосконалення техніки короткої гри. Раунд гри в «Пітч енд Патт» займає в 2-3 рази менше часу, що особливо цінно в умовах сучасного стрімкого ритму життя. Компактне «Пітч енд Патт» поле можна розмістити на невеликих земельних ділянках:

- 18 лунок на площі від 2 га;
- 9 лунок на площі від 0,8 га;
- 6 лунок на площі від 0,5 га;
- 3 лунки на площі від 0,2 га.

«Пітч енд Патт» поле можна обладнати додатковим освітленням, що дозволить забезпечити його експлуатацію в будь-який час доби.

Для «Пітч енд Патт» полів придатна «неприваблива» для інших цілей територія – пустирі та яри. Витрати на будівництво та обслуговування «Пітч енд Патт» поля істотно нижче. Якщо поруч з «Пітч енд Патт» полем розмістити тренувальний «Драйвінг Рейндж» і «Пректіс грін», то вийде повноцінний тренувальний гольф-комплекс.

«Драйвінг Рейндж» – це тренувальне поле для відпрацювання далеких і середніх ударів гри в гольф. «Драйвінг Рейндж» обладнуються і в приміщеннях, забезпечуючи можливість тренуватися і в будь-який час року і в будь-який час доби. Повнорозмірний «Драйвінг Рейндж» має ширину від 80 метрів, а в довжину перевищує 250 метрів, займає площу від 2 гектар. Як правило, поруч з «Драйвінг Рейндж» обладнується «Пректіс грін» який займає незначну площу, але забезпечує тренування короткої гри.

«Пректіс грін» – тренувальний майданчик для відпрацювання короткої гри в гольф «паттінг» ключкою «паттер». «Пректіс грін» площею від 400 до 800 кв. метрів, але зустрічаються і мініатюрні й гігантські.

«Чіппінг грін» – тренувальний майданчик для відпрацювання коротких ударів на «грін» ключками «Айрон» і «веджами». Чіп – короткий удар з невисокою траєкторією польоту м'яча, після якого м'яч котиться деяку відстань. «Чіппінг грін» імітують «грині» гольф-поля, але зазвичай меншою площею.

На гольф-полях для ускладнення гри влаштовуються спеціальні перепони у вигляді ям з піском – «Сенд треп». Поширений аналог цього терміна – «Банкер». Ці «піщані пастки» можуть бути різних форм і розмірів, і розташовуються архітекторами гольф-полів в самих «невідповідних місцях» на «фервеях» і поряд з «гринями». Площа «Сендтреп Ерія» зазвичай від кількох десятків квадратних метрів [14].

Існує розгалужена бізнес-індустрія гольфу, що включає в себе:

- послуги гольф-клубів і гольф-полів;
- виготовлення і продаж одягу та спортивного інвентарю;
- туристичні послуги;
- інформаційні послуги для спортивних уболівальників;
- заробітки гравців-професіоналів;
- будівництво котеджів та готелей поблизу гольф-полів.

Висновки і перспективи подальшого розвитку. На підставі проведених досліджень встановлено, що умови для прийому гольф-туристів в Україні вже почали формуватися. Це насамперед якісна інфраструктура, створення якої потребує чималих інвестицій. Першорядним завданням є залучення потенційних інвесторів. Перспективною формою фінансування таких проектів є публічно-приватне партнерство. У результаті досліджень визначено характерні особливості функціонування гольфу в світі: він є універсальним видом спорту, який активно розвивається і суттєво впливає на підтримку позитивного міжнародного іміджу будь-якої країни; має загальнознані універсальні правила гри у всіх країнах; охоплює різні верстви населення; заняття гольфом не залежать від віку і фізичних можливостей людини, рівною мірою підходять для чоловіків і жінок; має диференційовану систему змагань, які проводяться цілорічно в різних географічних точках, що сприяє постійному міжнародному обміну та розвитку гольфу.

Список літератури:

1. Correia A., Videira N., Martins M. Tourism golf scenarios: The Algarve case // Tourism and Hospitality Research. – 2012. – Vol. 6, 3, – P. 179-196.
2. Golf courses and golfers in Europe [Електронний ресурс] – 2012. – Доступний з: <http://www.bgia.org.uk/infocentre/europe>.
3. Videira N., Correia A. Golf tourism: The Algarve experience, Portugal // Tourism and Hospitality Research. – 2006. – Vol. 6. – P. 204-217.
4. Golf in Ukraine. – 2017. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.golfukraine.com>.
5. Артемишин Л. Гольф как одно из условий развития туризма. – 2002. [Електронний ресурс]. – Доступний з: http://www.golfukraine.com/htmlvers/news_15.htm.
6. First Golf Club. – 2017. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.firstgolfclub.com.ua/club/history>.
7. Royal Kiev Golf Club. – 2017. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.royalkievgolfclub.com>.
8. Одесский Городской Гольф-клуб. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://golf.od.ua>.

9. Гольф-клуб «Гольфер», Запоріжжя. – [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://vikandson.com>.
10. Терещук М.В. Система організації та управління гольфом в Україні // Теорія і методика фізичного виховання і спорту № 4 – 2014. – С. 111-114.
11. Вуйцик О., Яцишин Е. Особливості зародження гольф туризму в Україні // Серія географічна. 2013. Випуск 43. Ч. 1. С. 321-327.
12. Бауер В.Г. Нормативне забезпечення підготовки спортивного резерву: Фізична культура: виховання, освіту, тренування. – 1997. – № 2. – С. 18-19.

Петриченко А.Г., Сильчук Т.А.

Национальный университет пищевых технологий

СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ ОРГАНИЗАЦИИ ГОЛЬФ-КЛУБОВ ПРИ ОТЕЛЯХ

Аннотация

Исследовано проблематику развития гольфа в Украине и зарождения гольф-туризма. Проанализированы существующие виды и типы гольф-полей. В результате исследований определены характерные особенности функционирования гольфа в мире. Определены перспективы развития гольф-клубов при гостиницах и построения гольф-полей в Украине.

Ключевые слова: гостиничный бизнес, гольф-клуб, гольф-поле, гольф-туризм.

Petrichenko A.G., Silchuk T.A.

National University of Food Technologies

MODERN ASPECTS OF GOLF CLUB ORGANIZATION AT HOTELS

Summary

The problems of golf development in Ukraine and the origin of golf tourism are investigated. The existing types and kinds of golf fields are analyzed. As a result of research, the characteristic features of functioning of golf in the world are determined. The prospects of development of golf clubs at hotels and construction of golf courses in Ukraine are determined.

Keywords: hotel business, golf club, golf course, golf-tourism.